

3.3

Recerca i desenvolupament

Context

El Pla director 2015-2018 apostava per incorporar actuacions orientades a fomentar el coneixement i la comprensió de les desigualtats (recerca transnacional) i l'exigibilitat de drets, tant en l'àmbit nacional comen les estructures supranacionals (incidència política). Es tractava d'enfortir l'educació per al desenvolupament en cadascun dels seus àmbits estratègics d'intervenció (sensibilització, formació, recerca i incidència), tot promovent les sinergies que existeixen entre ells.

Són àmbits d'intervenció que es reforcen mútuament i que comparteixen actuacions que els aborden d'una manera integral. Això no obsta que es faci necessari millorar l'impacte de les actuacions en cadascun d'aquests àmbits i que calgui treballar hi, també, específicament. És des d'aquesta premissa que el Pla director 2015-2018 considerava necessari abordar el desplegament de la recerca i la incidència, que fins aquell moment havien jugat un paper secundari en l'acció de la Generalitat. L'impuls a la recerca i a la incidència per a enfortir l'EpD és una forma de treball clau per generar coneixement i promoure la innovació.

Aquesta idea pretén també capitalitzar el potencial existent a les universitats i els centres de recerca de Catalunya, tot identificant i donant valor a les iniciatives promogudes per les universitats, amb un èmfasi la recerca per la pau i en drets humans, el desenvolupament, la cooperació i educació transformadora que aprofiti les experiències i capacitats dels diferents actors de la cooperació catalana. Algunes mesures clau eren promoure la presència i la participació en les institucions i xarxes internacionals de recerca sobre desenvolupament; incentivar i facilitar la participació d'universitats i centres de recerca en programes transnacionals que connectin teoria; fomentar i complementar mitjançant els diversos instruments i modalitats de la cooperació, els partenariats entre universitats i altres actors de cooperació i desenvolupament a Catalunya i dels països socis.

La difusió dels resultats de la recerca dóna valor a les actuacions d'educació, d'innovació, i sobretot d'incidència global. Aquesta es fomentava també a partir de la facilitació de la participació de la societat civil, catalana o dels països del Sud, en xarxes locals i internacionals d'incidència política. Una incidència que es projecta sobre les autoritats polítiques estatals, i especialment sobre les institucions internacionals de Drets Humans.

Reptes

L'Agenda 2030 obre camí a tota una sèrie de noves connexions entre recerca i desenvolupament. En destaquem algunes: la cooperació en (noves) tecnologies, com una de les orientacions que l'Agenda marca per a la cooperació al desenvolupament; la necessitat de generar coneixement científic –robust, compartible, contrastable...– al voltant de la pròpia Agenda i per a la seva implementació: indicadors, línies de base, estadístiques, estudis i diagnòstics...; les universitats i centres de recerca com a actors del desenvolupament territorial, i dinamitzadors de la vida cultural, social i econòmica dels territoris on estan instal·lats; el focus en una recerca més aplicada i més orientada a la resolució de problemes i assoliment de resultats de desenvolupament; la necessitat de generar evidències d'impacte de les actuacions i projectes dins la nova Agenda, per tal de replicar les millors experiències...

Aquestes noves interfícies i connexions ens criden a reconsiderar diverses qüestions, que des d'una òptica convencional de cooperació al desenvolupament quedaven habitualment desdibuixades, però que amb una lògica de desenvolupament –és a dir, de resultats–: no només les activitats de solidaritat de les fundacions universitàries, sinó també els projectes de cooperació científica i tècnica de les unitats i departaments universitaris, amb socis d'altres països –inclosos els del Sud–.

3.3

Recerca i desenvolupament

Preguntes

- Com crear incentius per a la participació en projectes de cooperació al desenvolupament, per part de la comunitat científica, quan els productes i els resultats d'aquesta participació no solen assolir els estàndards acadèmics habituals (articles peer reviewed...)?
- Com posar en valor i millorar el suport a les activitats i projectes de cooperació per al desenvolupament de les universitats?
- Com posicionar les universitats per tal que també ells puguin ser líders de projectes de cooperació al desenvolupament, com ho són altres actors del sistema?
- Com fer partícips els centres universitaris de les activitats d'educació per al desenvolupament i de creació de ciutadania global, dels seus territoris?
- Com incentivar la recerca per al desenvolupament? (ajuts, fons...)

VISIÓ2030

Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

web: participa.gencat.cat